

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต โทร. ๕๔๒๑

ที่ ศปท. ๑๗๖ /๒๕๕๗ วันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๗

เรื่อง สรุปการสัมมนาเรื่อง “รูปแบบการพัฒนาหมู่บ้านช่อสะอาด : ศึกษาวิเคราะห์หมู่บ้านท่าคอยนาง ต.สวาย อ.ปรางค์กู๋ จ.ศรีสะเกษ”

เรียน ผอ. สลก. ผ่าน ศปท. (นางสาวอาทิสดา)

ตามที่ได้มอบหมายให้ นายกิตติศักดิ์ โมทย์วาริศรี นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ และดิฉัน นางสาวสุธีรัตน์ อินจิโน นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ เข้าร่วมการสัมมนาสาธารณะของหลักสูตร “นักบริหารยุทธศาสตร์การป้องกันและปราบปรามการทุจริต (นยปส.)” รุ่นที่ ๕ จัดโดยสำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ปปช.) เมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ ณ ห้องนนทบุรี ๑ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และ ผอ.สลก.ได้เข้าร่วมด้วยตามที่ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้แทน สศช. นั้น ขอสรุปผลการสัมมนา ดังนี้

๑. วัตถุประสงค์การสัมมนา : นำเสนอผลการศึกษาสู่สาธารณะเพื่อสนับสนุนภารกิจการป้องกันและปราบปรามการทุจริตให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

๒. ประเด็นการสัมมนา : นำเสนอผลการวิจัยเรื่อง “รูปแบบการพัฒนาหมู่บ้านช่อสะอาด : ศึกษาวิเคราะห์หมู่บ้านท่าคอยนาง ต.สวาย อ.ปรางค์กู๋ จ.ศรีสะเกษ” ซึ่งสรุปประเด็นที่น่าสนใจได้ ดังนี้

๒.๑ รูปแบบการพัฒนาหมู่บ้านช่อสะอาด จุดเริ่มต้นของการพัฒนาอุดมการณ์ของหมู่บ้านช่อสะอาด คือ พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชที่พระราชทาน ณ ตำหนักจิตรลดารโหฐาน เมื่อวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๓๐ ความตอนหนึ่งว่า “...ความซื่อสัตย์สุจริตเป็นพื้นฐานของความดีทุกอย่าง จึงต้องฝึกฝนให้เกิดขึ้นในตัวเอง เพื่อจักได้เป็นคนดีมีประโยชน์ และมีชีวิตที่สะอาด ที่เจริญมั่นคง...” ซึ่งเป็นที่มาของประเด็นความคิด ๒ ประเด็นใหญ่คือ ๑) ความซื่อสัตย์สุจริตเป็นพื้นฐานของความดีทุกอย่าง ๒) ชีวิตที่สะอาดสรุปได้ว่าบุคคลใดก็ตามที่ดำรงชีวิตด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ชีวิตของบุคคลนั้นย่อมถือว่าสะอาด และเจริญมั่นคง ซึ่งได้ออกมาเป็นตัวแบบของหมู่บ้านช่อสะอาดประกอบด้วย

๒.๑.๑ รากฐานของหมู่บ้านช่อสะอาดคือ “ความซื่อสัตย์สุจริต” ฉะนั้น ความซื่อสัตย์สุจริตจึงอุปมาเหมือนกับ “เสาเข็ม” ของบ้านช่อสะอาด

๒.๑.๒ เสา ๔ ต้น คือ เสากายสะอาด เสาพฤติกรรมสะอาด เสาจิตใจสะอาด และเสาปัญญาสะอาดที่ผุดขึ้นบนเสาเข็มความซื่อสัตย์สุจริต

๒.๑.๓ หลักรา คือ สัญลักษณ์ของ “บวร” ได้แก่ บ้าน วัด และโรงเรียน ที่จะทำหน้าที่มุ่งบ่มเพาะให้มีผลผลิตและแตกเผยเจ้านของบ้านอาศัยอยู่ในบ้านไม่ได้ การทำงานร่วมกันระหว่าง บ้าน วัด และโรงเรียนจึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญมาก

๒.๑.๔ ดอกช่อสะอาด คือ สัญลักษณ์ที่แสดงถึงความซื่อสัตย์สุจริตของชาวบ้าน อันเป็นผลที่เกิดจากการที่ผู้ที่อยู่อาศัยอันได้แก่ พ่อ แม่ และลูก ได้ช่วยกันสร้างบ้านให้ทรงพลังมากยิ่งขึ้น

๒.๒ กลไกการพัฒนาหมู่บ้านช่อสะอาด : การพัฒนา “หมู่บ้านช่อสะอาด” ให้ครอบคลุมในทุกมิติเพื่อที่จะสามารถป้องกันการทุจริตได้อย่างยั่งยืนนั้น ควรดำเนินการอยู่บนแนวทางทั้ง ๔ ประการ คือ

๒.๒.๑ การพัฒนากายสะอาด จุดเริ่มต้นในการพัฒนาควรมุ่งไปที่การพัฒนาสิ่งแวดล้อมหรือปัจจัยภายนอกให้เอื้ออำนวยต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ เนื่องจากเป็นประเด็นสำคัญที่ชุมชนจะต้องบริหารจัดการเพื่อแก้ปัญหาเรื่องความอยู่รอดในเชิงกายภาพ โดยการกระตุ้นให้ชุมชนสร้างรายได้ให้เพียงพอต่อการดำเนินชีวิตโดยการ “ลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ และขยายโอกาส”

๒.๒.๒ การพัฒนาพฤติกรรมสะอาด : ศิล ๕ จัดได้ว่าเป็นพื้นฐานเบื้องต้น ในการเสริมสร้าง สันติภาพในหมู่บ้าน อันจะนำมาซึ่งการเคารพในทรัพยากรของบุคคล การเคารพในคู่ครอง การมีสัมมาวาจา และการมีสติไม่ข้องเกี่ยวกับอบายมุข โดยการกระตุ้นให้หมู่บ้านตระหนักถึงผลเสียของการผิดศีลข้อ ๒ ที่เกี่ยวข้อง กับการทุจริต ซึ่งจะทำให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลมุ่งเน้นประโยชน์เฉพาะตน โดยไม่ตระหนักถึงถึงความอยู่รอดของ สังคมโดยภาพรวม

๒.๒.๓ การพัฒนาจิตใจสะอาด : หลักการทางพระพุทธศาสนาที่กล่าวไว้ว่า “จิตที่ฝึกดีแล้วนำสุข มาให้” และเมื่อจิตที่ได้รับการฝึกฝนและพัฒนาจะนำไปสู่ “สันติสุขภายใน” ดังที่พระพุทธเจ้าทรงตรัสว่า “สุขอื่น ยิ่งกว่าความสงบไม่มี” นำไปสู่การจัดกิจกรรมการพัฒนาจิตใจของชาวบ้าน ทั้งผู้นำ ครู ชาวบ้านและนักเรียน เพื่อพัฒนาจิตของชาวบ้านให้มีคุณภาพจิตดี สุขภาพจิตดี และสมรรถภาพจิตดี เพื่อพัฒนาจิตใจให้กลุ่มคนต่างๆ ทั้งเยาวชนและผู้ใหญ่ รวมทั้งผู้นำชุมชนได้ตระหนักถึงการระลึบท่อการทำความชั่วและเกรงกลัวต่อการทุจริต

๒.๒.๔ การพัฒนาปัญญาสะอาด : ปัญญาที่ได้รับการพัฒนาจะนำไปสู่การแสวงหาช่องทางในการ พัฒนาประโยชน์ให้เกิดแก่ชุมชนอย่างสูงสุด โดยใช้ทรัพยากรและทุนที่ประหยัดที่สุด ไม่ว่าจะเป็นทรัพยากร ในหมู่บ้าน หรือทรัพยากรที่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐก็ตาม ปัญญาที่ถือได้ว่าทรงพลังต่อชุมชนมาก ที่สุดคือ “พลังปัญญาธรรม” ที่ชุมชนมุ่งมั่นที่จะร่วมกันคิด ร่วมกันวางแผน ร่วมกันตัดสินใจ ร่วมกันรับผลประโยชน์ และร่วมกันรักษาผลประโยชน์ให้แก่ชุมชน

จากการพัฒนาตัวชี้วัดด้านการพัฒนาหมู่บ้านสะอาดทั้ง ๔ ประการดังกล่าวนี้ เชื่อมั่น ว่าจะก่อให้เกิดพลังของการป้องกันการทุจริตที่ฐานราก เพราะฐานรากของสังคม และประเทศคือ “หมู่บ้าน” การพัฒนาหมู่บ้านให้ปลอดจากการทุจริต ย่อมส่งผลโดยตรงต่อการพัฒนาสังคมให้ปลอดจากการทุจริต ซึ่งการจัดการกับปัญหาการทุจริตตั้งแต่พื้นฐานของสังคมย่อมส่งผลต่อการพัฒนาประเทศโดยรวมอย่างมั่นคง และยั่งยืนมากกว่าการเข้าไปทำหน้าที่ในการจัดการชนชั้นนำที่เป็นนักปกครอง เพราะนักปกครองเหล่านี้สร้างขึ้น มาจากชุมชนฐานรากทั้งกลุ่มผลประโยชน์และกลุ่มอำนาจต่างๆ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ จะขอบคุณยิ่ง

Stutat Ongin

(นางสาวสุธีรัตน์ อินจิโน)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ

เดิม + กรือ + รอดูมา

ส.ว.
อ.ว.อ.ก.